

“Gökte Görülen Cisimler Üzerine Modern Bir Mit” Adlı Eserin Jung’un Arketipler Kavramı Perspektifinden İncelenmesi

Uzm. Psk. Deniz Aykol Ünal

Near East University Hospital, Nicosia-Cyprus, Mersin 10 Turkey
Orcid: <https://orcid.org/0009-0006-7531-7602>, E-mail: denizaykolunal@gmail.com

Doç. Dr. Meryem Karaaziz

Department of Psychology, Near East University, Faculty of Arts and Science,
Nicosia-Cyprus, Mersin 10 Turkey <https://orcid.org/0000-0002-0085-612X>

Özet

Bu çalışmada, Carl Gustav Jung’un Gökte Görülen Cisimler Üzerine Modern Bir Mit adlı eserinin arketip kavramları doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Jung’un analitik psikoloji yaklaşımında merkezi bir konuma sahip olan arketiplerin, modern bir fenomen üzerinden nasıl görünür hale geldiğini ortaya koymak hedeflenmiştir. Bu doğrultuda eser, nitel araştırma yaklaşımlarından doküman analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Metin, tekrar eden okumalar yoluyla incelenmiş; arketipsel içerikler, sembolik imgeler ve anlatı örüntüleri sistematik biçimde belirlenmiştir. Analiz sürecinde özellikle kolektif bilinçdışı, arketipsel imgeler ve modern mit kavramı ile ilişkili anlatı unsurlarına odaklanılmıştır. İnceleme sonucunda, eserde özellikle benlik, gölge, persona ve anima arketiplerinin belirgin biçimde temsil edildiği saptanmıştır. Bunun yanı sıra, diğer arketiplerin doğrudan değil, simgesel anlatımlar ve dolaylı ifadeler aracılığıyla metin içerisinde yer aldığı görülmüştür. UFO fenomeninin, bilinçle bütünleşmeyen arketipsel içeriklerin yansıtılmasıyla ortaya çıkan bir simge olarak işlendiği anlaşılmıştır. Ayrıca dairesel imgeler ve mandala betimlemeleri, psikolojik bütünlük arayışını yansıtan önemli göstergeler olarak değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, eserin modern insanın belirsizlik, kaygı ve anlam arayışı ile ilişkili içsel süreçlerini arketipsel düzeyde görünür kıldığını ortaya koymuştur. Bu doğrultuda arketip kuramının çağdaş fenomenleri anlamada açıklayıcı bir çerçeve sunduğu değerlendirilmiştir. Gelecek çalışmalarda benzer incelemelerin farklı kültürel ürünler üzerinden yürütülmesi ve arketiplerin güncel psikolojik süreçlerle ilişkilendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Arketip, kolektif bilinçdışı, Jung, UFO fenomeni, analitik psikoloji

Araştırma Makalesi

Konu: Psikoloji

Makaleye Atıf Bilgisi

Ünal, D. A.; Karaaziz, M. (2026) “Gökte Görülen Cisimler Üzerine Modern Bir Mit” Adlı Eserin Jung’un Arketipler Kavramı Perspektifinden İncelenmesi . *International Journal of Social Science (IJSS Journal)*, (e-ISSN:2548-0685) Vol:10, Issue:44; s. 43-55.
DOI: [10.52096/usbd.10.44.04](https://doi.org/10.52096/usbd.10.44.04)

Gönderim: 29.03.2026

Kabul: 15.04.2026

www.sobider.net SOSYAL BİLİMLER
DERGİSİ (ULUSLARARASI
HAKEMLİ DERGİ)

editorusbd@gmail.com

An Analysis of the Book “Flying Saucers: A Modern Myth of Things Seen in the Sky” from the Perspective of Jung's Concept of Archetypes

Abstract

This study aims to examine Carl Gustav Jung’s *Flying Saucers: A Modern Myth of Things Seen in the Sky* through the lens of archetypal theory. Grounded in Jung’s analytical psychology, it explores how archetypes become visible in a modern phenomenon. To this end, the text was analyzed using document analysis, a qualitative method based on iterative readings. Archetypal patterns, symbolic images, and narrative configurations were identified systematically, with particular attention to the collective unconscious, archetypal imagery, and the notion of modern myth. The findings indicate that the Self, Shadow, Persona, and Anima are prominently represented in the text. Other archetypes appear indirectly through symbolic and implicit expressions. The UFO phenomenon is interpreted as a symbolic manifestation emerging via projection when high-energy archetypal contents cannot be integrated into consciousness. In addition, circular images and mandala motifs function as indicators of the search for psychological wholeness. Overall, the results show that the work renders visible archetypal processes related to uncertainty, anxiety, and the search for meaning in modern experience. These findings suggest that archetypal theory offers an explanatory framework for understanding contemporary phenomena. Future research may extend similar analyses to modern myths in different cultural contexts and further relate archetypal patterns to current psychological processes and clinical practice.

Keywords: Archetype, collective unconscious, Jung, UFO phenomenon, analytical psychology

Giriş

Analitik psikolojinin kurucusu olan Carl Gustav Jung, insan ruhsallığını bilinç düzeyiyle sınırlamayan ve bilinçdışı süreçleri merkeze yerleştiren özgün bir kuram geliştirmiştir. Freud’un psikanalitik yaklaşımından farklı olarak insan psikolojisini bireysel yaşantıların ötesine taşıyan bir yaklaşım ortaya koymuştur. Bu yaklaşımda insan zihnini “psişe” kavramı etrafında tanımlamış; psişenin bilinçli süreçlerle birlikte bilinçdışı dinamikleri de kapsayan bütüncül bir sistem olduğu ifade etmiştir (Jung, 1960; Stevens, 2003).

Analitik psikoloji, psişeyi bilinç, kişisel bilinçdışı ve kolektif bilinçdışı olmak üzere üç temel düzeyde açıklamıştır. Bilinç, bireyin farkında olduğu yaşantıları içermiştir. Kişisel bilinçdışı, bastırılmış ya da unutulmuş deneyimlerden oluşmuştur. Kolektif bilinçdışı ise bireysel yaşantılardan bağımsız biçimde varlık göstermiş ve insanlığın ortak psikolojik mirasını yansıtan eğilimleri içermiştir (Jung, 1968; Samuels ve ark., 1986). Bu düzeyde yer

alan arketipler, bireyin deneyimlerini anlamlandırmasında yönlendirici işlev üstlenmiştir (Stevens, 2003).

Analitik psikoloji kuramı çerçevesinde arketipler, farklı psikolojik yönelimleri açıklayan temel kavramlar arasında yer almıştır. Benlik (Self), psişenin bütünlüğünü temsil eden merkezi bir ilke olarak tanımlanmıştır. Gölge (Shadow), bireyin kabul etmekte zorlandığı yönleri ifade ederken; persona, toplumsal dünyada benimsenen kimliği yansıtmıştır. Anima ve animus, karşı cinse ait içsel temsilleri ifade eden eğilimler olarak açıklanmıştır (Jacobi, 1973; Samuels ve ark., 1986). Bunun yanı sıra bilge, anne, çocuk, masum, kaşif, hükümdar, sanatçı, bakıcı, sihirbaz, kahraman, asi, aşık, soytarı ve yetim gibi arketipler, bireyin deneyimlerini anlamlandırmasında rol oynayan farklı eğilimleri açıklamak üzere değerlendirilmiştir (Stevens, 2003; Knox, 2003).

Jung’un kuramında bireyselleşme süreci, bilinç ve bilinçdışı içeriklerin bir araya gelmesiyle daha dengeli bir psikolojik durumun ortaya çıkmasını ifade etmiştir (Jung, 1969; Knox, 2003). Bu süreçte semboller, bilinç ile bilinçdışı arasında aracı işlev görmüş ve ortaya çıkan psikolojik gerilimlerin anlamlandırılmasına katkı sağlamıştır (Hauke, 2000).

Bu çalışma kapsamında incelenen *Gökte Görülen Cisimler Üzerine Modern Bir Mit* (Flying Saucers: A Modern Myth of Things Seen in the Sky) adlı eser, Jung’un kuramını modern bir fenomen üzerinden açıklayan dikkat çekici bir metin olarak değerlendirilmiştir. Eserin seçilme nedeni, UFO fenomeninin nesnel bir olgu olarak değil, kolektif bilinçdışının sembolik bir dışavurumu olarak yorumlanmış olmasıdır (Jung, 1958; Main, 2004). Bu yaklaşım, analitik psikolojinin bireysel süreçlerin yanı sıra toplumsal düzeyde ortaya çıkan psikolojik eğilimleri açıklamada da kullanılabildiğini göstermiştir.

Bu eserin incelenmesi, modern toplumlarda ortaya çıkan mit benzeri anlatıların psikolojik işlevlerini anlamaya katkı sağlamıştır. Belirsizlik, tehdit algısı ve anlam arayışı gibi süreçlerin günümüzde yeniden belirginleşmesi, Jung’un modern mit kavramsallaştırmasını güncel hâle getirmiştir (Cambray, 2009). Bu çerçevede arketipler, bireylerin ve toplumların bilinmeyen karşısında geliştirdikleri ortak anlamlandırma biçimlerini açıklamada önemli bir kuramsal araç olarak değerlendirilmiştir. Jung’un eserde UFO fenomenini arketipsel imgeler ve kolektif bilinçdışı süreçleri üzerinden yorumlaması,

bu tür anlatıların kolektif psikolojik dinamiklerle ilişkili olduğunu göstermiştir. Bu nedenle eser, modern insanın deneyimlediği belirsizlik ve anlam arayışını arketip kuramı çerçevesinde incelemek amacıyla seçilmiştir.

Yöntem

Bu çalışmada, Gökte Görülen Cisimler Üzerine Modern Bir Mit adlı eser Carl Gustav Jung'un kuramsal çerçevesi temel alınarak arketip kavramları doğrultusunda incelenmiş ve nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırma kapsamında yer alan yazılı ve görsel materyallerin belirli bir düzen içinde incelenmesi, çözümlenmesi ve yorumlanmasına dayanan nitel bir veri toplama ve analiz yöntemidir. Bu yöntem, metinlerin yalnızca içerik düzeyinde değil, aynı zamanda anlam yapıları ve kavramsal örüntüleri açısından değerlendirilmesine imkân tanımaktadır (Büyüköztürk, 2015).

Analiz sürecinde eser araştırmacı tarafından tekrar eden okumalar yoluyla üç kez incelenmiş ve metin içerisinde öne çıkan kavramsal örüntüler belirlenmiştir. Elde edilen bulgular, Jung'un analitik psikoloji kuramında yer alan arketip kavramları temel alınarak sınıflandırılmıştır. Bu süreçte özellikle kolektif bilinçdışı, arketipsel imgeler ve modern mit kavramı ile ilişkili anlatı unsurları dikkate alınmıştır.

Eserin Özeti ve Demografik Özellikleri

Gökte Görülen Cisimler Üzerine Modern Bir Mit adlı eser, Carl Gustav Jung'un UFO fenomenini psikolojik bir perspektiften ele aldığı dikkat çekici bir çalışmadır. Jung, bu eserde gökyüzünde görüldüğü bildirilen tanımlanamayan cisimleri, fiziksel ya da bilimsel gerçekliğin ötesinde, insan zihninin kolektif düzeyde ürettiği sembolik anlamlar çerçevesinde yorumlamaktadır.

Eserde, özellikle II. Dünya Savaşı sonrasında artış gösteren UFO gözlemlerinin, soğuk savaş döneminin toplumsal ve psikolojik koşullarıyla ilişkili olabileceği ileri sürülmektedir. Jung'a göre bu tür anlatılar, bireylerin belirsizlik, tehdit algısı ve kontrol kaybı gibi deneyimler karşısında geliştirdikleri anlamlandırma çabalarının bir yansımasıdır. Bu

doğrultuda UFO fenomeni, yalnızca dış dünyaya ait bir gözlem değil, aynı zamanda içsel psikolojik süreçlerin sembolik bir dışavurumu olarak ele alınmaktadır.

Jung, eser boyunca UFO imgelerinin sıklıkla dairesel ve bütünlük çağrıştıran biçimlerde ortaya çıkmasına dikkat çekerek, bu durumun Benlik arketipi ve Mandala sembolizmi ile ilişkili olabileceğini öne sürmektedir. Bu bağlamda söz konusu imgeler, bireyin psikolojik bütünlük arayışıyla ilişkilendirilen sembolik yapılar olarak değerlendirilmektedir.

Eser, bilimsel gözlemler ile psikolojik yorumları bir araya getiren yaklaşımıyla dikkat çekmekte ve modern mit kavramını çağdaş bir fenomen üzerinden tartışmaktadır. Jung, bu çalışma aracılığıyla modern insanın anlam arayışı sürecinde mit üretmeye devam ettiğini ve bu mitlerin geleneksel biçimlerden farklı olarak yeni içerikler üzerinden ortaya çıktığını göstermektedir. Bu yönüyle eser, bireysel psikoloji ile kolektif anlam üretimi arasındaki ilişkiyi anlamada önemli bir kuramsal katkı sunmaktadır.

Tablo 1. Eserin Demografik Özellikleri

Özellik	Bilgi
Eser Adı	Gökte Görülen Cisimler Üzerine Modern Bir Mit
Yazar	Carl Gustav Jung
Orijinal Yayın Yılı	1958
Türkçe Baskı Yayın Yılı	2011
Yayınevi	Kırmızı Kedi Yayınevi
Çevirmen	Mustafa Tüzel
Türü	Psikoloji / Kuramsal inceleme
Konu	UFO fenomeninin Jungyen perspektiften analizi
Yayın Dili	Almanca (özgün), Türkçe çeviri
Ülke	İsviçre
Yaklaşım	Analitik psikoloji
Temel Kavramlar	Kolektif bilinçdışı, arketipler, modern mit

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada, Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'nde tanımlanan etik ilkelere bağlı kalınmıştır. Özellikle intihal, veri uydurma ve veri çarpıtma, uygun olmayan atıf uygulamaları, dilimleme ve haksız yazarlık gibi bilimsel etiğe aykırı eylemlerden kaçınılmıştır. Araştırma süreci, akademik dürüstlük ve bilimsel sorumluluk çerçevesinde yürütülmüştür. Ayrıca Yakın Doğu Üniversitesi Etik Kurulundan ikincil veri toplamaya dair onay belgesi alınmıştır.

Bulgular

Carl Gustav Jung, arketip kavramını kolektif bilinçdışının temel yapı taşları olarak ele almış ve bu unsurların insan deneyimini anlamlandırmada belirleyici bir rol oynadığını belirtmiştir.

Arketipler, bireysel yaşantılardan bağımsız olarak varlık göstermiş; imgeler ve semboller aracılığıyla görünür hâle gelmiştir (Jung, 1968). Bu eğilimlerin özellikle belirsizlik ve anlam arayışının yoğunlaştığı dönemlerde daha belirgin biçimde ortaya çıktığı ifade edilmiştir.

Gökte Görülen Cisimler Üzerine Modern Bir Mit adlı eserde bazı arketiplerin daha belirgin biçimde ortaya çıktığı görülmüştür. Bu çerçevede özellikle Benlik, gölge, persona ve anima arketiplerinin metinle doğrudan ilişkilendirilebildiği belirlenmiştir. Eserde arketiplerle ilişkilendirilen bölümler ve bu bölümlere ait sayfa numaraları Tablo 2'de sunulmuştur.

Benlik (Self)

Benlik arketipi, psişenin bütünlüğünü temsil eden ve bilinç ile bilinçdışı içeriklerin bütünleşmesini ifade eden merkezi bir düzenleyici ilke olarak tanımlanmıştır (Stevens, 2003). Eserde “birleştirici simge” ifadesi ile karşıtlıkların bir araya getirildiği belirtilmiştir (s. 148). Ayrıca dairesel ve simetrik imgelerin tekrar ettiği görülmüştür (s. 124).

Jung bu tür imgelerin bütünlükle ilişkisini açık biçimde vurgulamış ve mandala sembolizmi ile bağlantısını ortaya koymuştur. Nitekim mandalanın “ruhsal bütünlüğü betimleyen, içsel zıtlıkları birleştirmeye çalışan bir bireyleşme simgesi” olduğu ifade

edilmiştir (s. 27). Ayrıca bu tür imgelerin “bilinçli ve bilinçdışı olandan oluşan bütünlüğü” temsil ettiği belirtilmiştir (s. 27–28).

Bununla birlikte, bu simgelerin yalnızca tekil bir bütünlüğü değil, aynı zamanda bölünmüşlüğü aşılmasını da temsil ettiği görülmüştür. Jung, psikolojik açıdan bakıldığında birliğin çokluğa bölünmesinin “Benliklerin çoğalması” anlamına geldiğini, buna karşılık bütünleşmenin karşıtların bir araya gelmesiyle mümkün olduğunu ifade etmiştir (s. 39). Bu anlatımlar, içsel gerilim karşısında denge kurma ve bütünleşme eğilimini göstermiştir.

Gölge (Shadow)

Gölge arketipi, kabul edilmesi güç ve bastırılmış yönleri ifade eden bir içerik alanı olarak tanımlanmıştır (Knox, 2003). Metinde modern insanın yaşadığı kaygı ve tehdit algısına vurgu yapılmış; savaş sonrası dönemde yaygın bir huzursuzluk hissinin varlığı belirtilmiştir (s. 103). Erken bölümlerde belirsizlik ve güvensizlik duygularının tekrar ettiği görülmüştür (s. 35).

Bu durum, bilinç ile bilinçdışı içerikler arasında bir ayrışma yaşandığında ortaya çıkan fenomenlerle ilişkilendirilmiştir. Jung, bu tür durumlarda “anormal kanaatler, vizyonlar ve yanılsamaların” bireyin psişik açıdan bölünmesiyle ortaya çıktığını ifade etmiştir (s. 18).

Bilinçdışı içeriklerin doğrudan fark edilemediği durumlarda ise bu içeriklerin yansıtma yoluyla dış dünyaya aktarıldığı belirtilmiştir. Jung, bilinçdışının “daha önce kendi içeriği olan şeyi bir nesne üzerine aktararak görünür hale getirdiğini” ifade etmiştir (s. 19).

Bu çerçevede, arketiplerin doğrudan bilinçte temsil edilemediği durumlarda yüksek bir enerji yükü ile ortaya çıktıkları ve bu nedenle dolaylı biçimde ifade edildikleri belirtilmiştir. Jung, bu tür içeriklerin “doğrudan bilinçle bütünleşemediğini ve spontan bir yansıtma yoluyla ortaya çıktığını” ifade etmiştir (s. 40). UFO fenomeninin dışsal ve tehdit edici bir gerçeklik olarak algılanması, bu içeriklerin yansıtılmasıyla ilişkilendirilmiştir.

Ayrıca psişik içeriklerin ego ile ilişkilendirilmediği durumlarda, bu içeriklerin yansıtma biçiminde ortaya çıktığı vurgulanmıştır (s. 48). Bu durum, gölge içeriklerinin birey tarafından sahiplenilmediği ölçüde dış dünyada algılandığını göstermiştir.

Persona

Persona arketipi, bireyin toplumsal dünyada benimsediği ve dışa yansıttığı kimliği ifade eden bir rol düzeni olarak tanımlanmıştır (Samuels ve ark., 1986).

Eserde UFO fenomeninin bilimsel, dini ve mitolojik açıklamalarla yorumlandığı belirtilmiştir (s. 148). Farklı bölümlerde bu açıklamaların çeşitlendiği görülmüştür (s. 75).

Bu durum, bireylerin belirsizlik durumu karşısında anlam üretme ve kendilerini konumlandırma çabaları ile ilişkilendirilmiştir. Toplumsal düzeyde kabul edilebilir açıklama biçimlerinin oluşturulması, persona ile ilişkili bir düzenleme süreci olarak değerlendirilmiştir.

Anima

Anima arketipi, bilinçdışında yer alan karşı cinse ait içsel temsilleri ifade eden bir eğilimler bütünü olarak tanımlanmıştır (Jacobi, 1973).

Metinde aktarılan rüya anlatılarında, dış dünyaya ait gibi görünen figürlerin bilinçdışı içeriklerle ilişkili olduğu ifade edilmiştir (s. 62; s. 96). Bu anlatımlar, bilinçdışı içeriklerin doğrudan değil, simgesel ve dolaylı yollarla ortaya çıktığını göstermiştir. Bu tür imgeler, bireyin içsel yaşantılarının dış dünyaya aktarılması ile ilişkilendirilmiştir.

Diğer Arketipler

Metinde diğer arketiplerin izleri de dolaylı biçimde belirlenmiştir. Bilge arketipi, temelde anlamlandırma sürecine yön veren bir işlev olarak değerlendirilmiştir (Hauke, 2000).

Kaşif ve kahraman arketipleri, bilinmeyeni anlama ve onunla yüzleşme eğilimini yansıtan davranış örüntüleri ile ilişkilendirilmiştir (Cambray, 2009).

Sihirbaz ve sanatçı arketipleri, sembolik anlam üretimi ve dönüşüm süreçleriyle bağlantılı yaratıcı eğilimler olarak değerlendirilmiştir (Main, 2004). Bu bağlamda Jung, UFO fenomeninin “bilinçdışındaki arketipin bir ürünü” olduğunu ve psikolojik yorum gerektiren bir simge olarak değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir (s. 31).

Anne ve bakıcı arketipleri koruma ve güvenlik ihtiyacı ile; çocuk ve masum arketipleri merak ve keşfetme eğilimi ile ilişkilendirilmiştir (Stevens, 2003; Knox, 2003).

Soytarı arketipi çelişkili yorumlar üzerinden; Yetim arketipi yalnızlık ve güvensizlik deneyimi üzerinden değerlendirilmiştir (Cambray, 2009).

Aşık arketipi ise insanın evrenle kurduğu anlam ilişkisi bağlamında dolaylı biçimde ele alınmıştır (Main, 2004).

Tablo 2. Eserin analizinde özellikle seçilen bölümler

Kavram	Metin İçeriği
Sayfa	
Benlik 148	“Birleştirici simge” kavramı üzerinden karşıtlıkların bütünlüştürülmesi ve UFO imgelerinin dairesel yapısının psikolojik bütünlük arayışıyla ilişkilendirilmesi
Benlik 124	Dairesel ve simetrik imgelerin tekrar eden bir bütünlük arayışı olarak ele alınması
Benlik 27-28	Mandala simgesinin ruhsal bütünlüğü ve karşıtlıkların birleşmesini temsil etmesi
Benlik 39	Psikolojik bütünlüğün çokluk içinde birlik olarak ele alınması
Gölge 103	Modern insanın kaygı, tehdit algısı ve bilinmeyene

	yönelik korkularının UFO fenomeni üzerinden yansıtılması
Gölge	Savaş sonrası dönemde belirsizlik ve güvensizlik
35	duygularının vurgulanması
Gölge	Psşik bölünme sonucunda ortaya çıkan yanılsama ve
18	vizyonların açıklanması
Gölge	Bilinçdışı içeriklerin yansıtma yoluyla dış dünyaya aktarılması
19	
Gölge	Arketipsel içeriklerin doğrudan değil dolaylı biçimde
40	ortaya çıkması
Gölge	Psşik içeriklerin ego ile ilişkilendirilmediğinde yansıtma
48	olarak ortaya çıkması
Persona	UFO fenomeninin bilimsel, dini ve mitolojik açıklamalarla
148	anlamlandırılmaya çalışılması
Persona	Açıklama biçimlerinin çeşitlenmesi ve anlam üretme
75	çabalarının farklılaşması

Anima	Rüya anlatılarında bilinçdışı içeriklerin simgesel biçimde 62, 96 ortaya çıkması	
Kaşif	Bilinmeyeni anlama ve yüzleşme çabasının vurgulanması 54	
Bilge genelinde)	Fenomenin açıklanmasına yönelik yorumlayıcı ve anlamlandırıcı yaklaşımın öne çıkması	(metnin
Sihirbaz genelinde)	UFO anlatılarının sembolik ve mitolojik yapılara dönüştürülmesi	(metnin
Anne genelinde)	Bütünlük ve güvenlik arayışının dolaylı biçimde hissedilmesi, İnsan ile evren arasındaki bağ arayışı	(metnin
Yetim 35,103	Modern insanın yalnızlık ve güvensizlik deneyiminin yansıtılması	

Sonuç

Gökte Görülen Cisimler Üzerine Modern Bir Mit adlı eser, UFO fenomenini kolektif bilinçdışının sembolik bir dışavurumu olarak açıklamıştır. Bu çalışmada, söz konusu eserin Jung'un analitik psikoloji kuramı çerçevesinde arketip kavramları doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda eser, doküman analizi yöntemi kullanılarak tekrar eden okumalarla değerlendirilmiş ve metin içerisinde öne çıkan arketipsel örüntüler belirlenmiştir.

Eserde, UFO fenomeninin, bilinçle bütünleşemeyen arketipsel içeriklerin yansıtılmasıyla ortaya çıkan bir simge olarak işlendiği değerlendirilmiştir. Ayrıca dairesel imgeler ve mandala betimlemeleri, psikolojik bütünlük arayışının göstergeleri olarak öne çıkmıştır. Bu bulgular, kitabın modern insanın belirsizlik, kaygı ve anlam arayışı ile ilişkili içsel süreçlerini arketipsel düzeyde görünür kıldığını ortaya koymuştur.

Gelecek çalışmalarda, benzer incelemelerin farklı kültürel ürünler ve modern mitler üzerinden yürütülmesi önerilmektedir. Ayrıca arketiplerin yalnızca kuramsal düzeyde değil, klinik uygulamalar ve güncel psikolojik süreçlerle ilişkilendirilmesi alanyazına katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2015). Bilimsel araştırma yöntemleri (19. baskı). Pegem Akademi.
- Cambray, J. (2009). Synchronicity: Nature and psyche in an interconnected universe. Texas A&M University Press.
- Cambray, J. (2006). Synchronicity and emergence. *Journal of Analytical Psychology*, 51(1), 1–17.
- Hauke, C. (2000). Jung and the postmodern: The interpretation of realities. Routledge.
- Jacobi, J. (1973). The psychology of C. G. Jung. Yale University Press.

- Jung, C. G. (1958). *Flying saucers: A modern myth of things seen in the sky*. Routledge & Kegan Paul.
- Jung, C. G. (1964). *Man and his symbols*. Doubleday.
- Jung, C. G. (1968). *The archetypes and the collective unconscious* (2nd ed.). Princeton University Press.
- Jung, C. G. (1969). *The structure and dynamics of the psyche* (2nd ed.). Princeton University Press.
- Knox, J. (2003). *Archetype, attachment, analysis: Jungian psychology and the emergent mind*. Brunner-Routledge.
- Knox, J. (2004). From archetypes to reflective function. *Journal of Analytical Psychology*, 49(1), 1–24.
- Main, R. (2004). *The rupture of time: Synchronicity and Jung’s critique of modern Western culture*. Brunner-Routledge.
- Samuels, A., Shorter, B., & Plaut, F. (1986). *A critical dictionary of Jungian analysis*. Routledge.
- Stevens, A. (2003). *Archetype revisited: An updated natural history of the self*. Routledge.